

PESMI

France Vurnik

UTRINEK

Kadar se ves svet
zoži
pod pramenom luči
namizne svetilke,
je vse, kar je bilo
in kar je hotelo biti
čisteje navzoča resnica.

Kako dolgo čakaš
na ta utrinek!
Kako dolgo
nadomeščaš lastno luč
s prevzetimi varljivostmi.
In samega sebe izdajaš!

V ROVU

V neskončem rovu
se grabim za smislom.
Visoko nad mano
svetla lisa sinjega neba,
kamor me žene.
A noge so svinčene
in roke so svinčene,
le misel —
ta nemirna ptica
in srce —
kot nenasitni, kljuvajoči vran
me ženeta naprej,
naprej.
Volja in obup sta si v laseh.
O srečniki,
ki vam zadošča zemlja.

Nedosegljivo visoko
je izhod.
Tja moram!
Kako naj dopovem,
da brez ljubezni
ni mogoče?

VPRASANJA

Vse se začenja pri glavobolu,
pri vodi in kruhu,
pri kamnu in zemlji,
pri vinu,
pri potešenosti,
pri valovih ugodja,
uživanja.

In če ostane pri tem?
Samo pri tem.

V možganski skorji pa so še drugačne celice,
njihova snov se vdaja drugačnim valovom.
Kako ujeti znamenja zanje?
Kako razbrati njihov resnični smisel?

Dokler se ne vrnem v elemente,
bom moral pod blagodejno svetilko,
ki zbira misel v rezilo,
viseti nad to uganko.

Ne bom je razrešil,
tako določa usoda —
ne samo zame,
ali moj poklic je
nesoglasje z že odkritim
nepristajanje z že dognanim
nenasedanje.

Preden se vrnemo v elemente
moramo vse odkriti.

Tako se bo sklenil krog:
nobenih vprašanj več,
namen izpolnjen,
vse se mora začeti znova —
brez nas seveda.

Kam me potaplja misel?
Zunaj je pomlad
in pod oknom se razsipa
prešeren, dražljiv smeh
sedemnajstletnice v rokah fanta.

Šel bi ven,
pa ju nočem motiti:
kadar grem mimo,
odskočita narazen.
In žal mi je
za njune trenutke
za moje trenutke.

Kdo se mi pridruži,
da pobegneva?
Kam? me vprašujete.
Kam? se vprašujem.

Vse se začenja
pri zemlji,
kruhu
in vodi.

VSAK DAN

Vedno znova moraš iskati izhodišče
in vsak dan se moraš vračati k njemu,
kajti vsak dan je treba začeti nanovo,
da se ne zgubiš v neprizanesljivem vrvežu:

zastira ga megla
in nikoli ne veš,
kje so resnične poteze
in kje v strašljivih sanjah začrtane linije

in tako se vsak dan spoprijemaš z večglavo pošastjo
a ob večerih se začudeno sprašuješ,
kako da si se vrnil iz boja s ščitom
in potem v olajšanje odkriješ,
da ni bilo nobene pošasti,
da si je vse zlobno
navzelo takšno podobo
in zdaj je v tebi varovalni zvonec,

da se ne bi vračal
brez ščita.

OKO

Oko počiva na smrekovem pobočju,
na srebrnem traku reke,
sonce si ga jemlje za igro,
oko občuduje zeleno polnost,
skrite sile, ki se hočejo sprostiti,
oko občuduje kali, ki odrivajo zemeljsko gmoto,
vse zeleno in svetlo
občuduje oko.

A nepričakovano se pojavi
velika temna senca,
človekove obrise ima
in vse pregazi,
vsemu odvzame prvinski čar,
nad vsem se vstopi
in očesu ne preostane drugega
kakor beg pred senco;
ne boj:
veže ju isto tkivo
in če bi se spopadla,
bi senca zmagala,
toliko si je nagrahila moči.

Oko ve za kraj
vsega zelenega in svetlega.

POLŽ

Se spominjate,
kako smo narisali velikega polža,
ga porazdelili na vedno manjša okenca
in potem se je igra začela?

Majhno ploščico
si moral na eni nogi
zriniti iz enega okenca v drugo
tja do najmanjšega v sredi
in spet nazaj
na eni nogi
iz okenca v okence.

Med nami ni bilo zmagovalca,
naložili smo si pretežko nalogo,
pa nismo odjenjali,
še vedno poskušamo
na eni nogi prignati ploščico
iz okenca v okence
v neskončnost zavitega polža
in ne vemo, kaj bomo dosegli,
če pridemo do konca zadnjega zavoja
in iz njega nazaj do velikega odprtega okenca
v prostost,
ker smo rešili nalogo.

V prostost,
ker smo rešili nalogo.

BREZUP

Hodi po neznanih krajih
sam kot vedno
in njegove besede
se druga za drugo
raztreščijo ob kamnu.
Vse to že traja
od neandertalca

in trajalo bo
do človeka
prihodnosti,
ki mu ne ve imena;
morali si ga bodo izmisliti
kakor toliko drugih reči.
Ne bo jim težko,
le njega nadvse veseli,
da mu ne bo treba biti zraven.

BASEN

Pride v neznane kraje.
Čisto po naključju,
čeprav ni bilo izbire
in noče biti takšen
kot so vsi,
pa mu pravijo,
da jim ni mar,
če je takšen
ali drugačen
in tudi on jim pravi,
da mu je vseeno,
kakšni da so
in tako se ne opažajo
in ne vznemirjajo drug drugega
z različnostmi.
Nekega dne
pa pridejo levi
in vsakega posebej raztrgajo
iz čisto preprostega besa,
ker se nihče ni zavzel
za drugega.